

Raquetta Bombardina

eller Sofies Hjertebanken

AARHUS TEATER SCALA FOYER
PROGRAM NR. 1

Fred med Kongerne paa Jorden
Naar de gaae med Viisdom frem!
Hade de først Lys og Orden,
Ingen Ting kan redde dem.
Daaren efter Høihed tørste!
Held den Mand, der ei er Fyrste
Held den Mand, som Borger er!
P.A. Heiberg (1793)

Karen-Lis Ahrenkiel

Jørgen Fønss

Raquetta Bombardina

eller Sofies Hjertebanken

AF FINN METHLING

Iscenesættelse: Jørgen Heiner
Scenografi: Steen Lock-Hansen
Kostumer: Hanne Gissel

Medvirkende:

Sofie ANNIKA JOHANNESSEN

Charlotte CHARLOTTE FICH

Petra KAREN-LIS AHRENKIEL

Morfar JØRGEN FØNSS

Vægtersangen er indsunget af Michael Hasselflug

1. akt udspilles i 1794, 2. akt i 1818

Forestillingsleder: Claus Mydtskov

Suffli: Joan Baggesen

Lyd & lys ass.: Claus Mydtskov

Belysningsmester: Niels Emil Larsen

Tonemester: Jens Ravn

Scenemester: Kai Johansen

Malersal: Peter Hayse

Skræddersal: Hanne Gissel og Mehmet

Hilmi

Frisør: Joan Gylling

Rekvisitører: Viggo Bay og Steen

Jonassen

Overregissør: Steen Boutrup

Teknisk chef: Jørn Walsøe

Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

Plakat: Winnie Meisler

Foto: Rolf Linder

Programredaktion: Jørgen Heiner og
Jørn Rasmussen

Teaterforlag: Danske Dramatikeres
Forbund

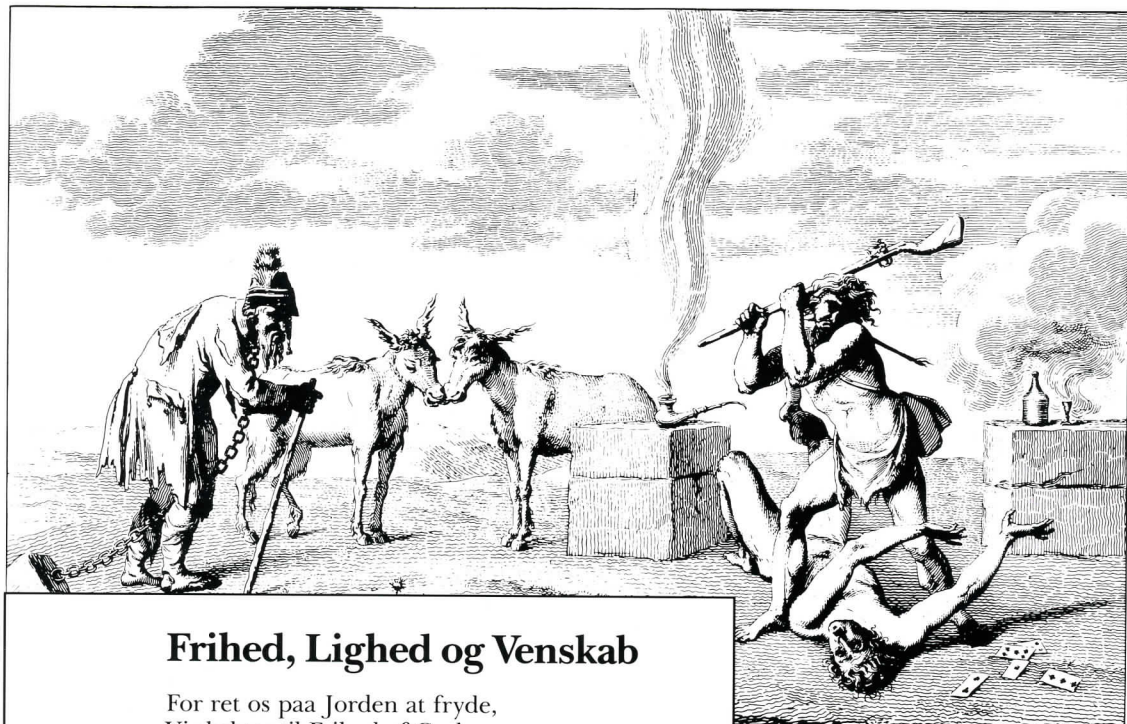
Tryk: Kannike Tryk A/S, Århus

Urpremiere 6. september 1989

Opføres frem til 28. september 1989

Aarhus Teater Scala Foyer

Forestillingens varighed ca. 2 timer

Frihed, Lighed og Venskab

For ret os paa Jorden at fryde,
Vi skabtes til Frihed af Gud;
Fornuftige Love vi lyde,
Men Ingens vilkaarlige Bud.
Held os! Held os!
Naar Dig, ædle Frihed, vi have,
Lyd høit, vor Sang!
Hvert Baand og hver Lænke til Trods.
Himmelske Frihed, Skaberens Gave!
Kom og opreis Din Throne blandt os!

Naturen os dannede lige,
Og Adel er ikkun en Lyd;
Ja, ene bør Mennesket vige
For høiere Kundskab og Dyd.
Held os! Held os!
Naar Fødsel ei meer os skal trykke.
Lyd høit, vor Sang!
Al Stolthed og Dumhed til Trods
Hellige Lighed, Menneskets Smykke,
Kom og opreis Din Throne blandt os.

For Sorger og Kummer at lindre,
Steeg Venskab fra Himmelen ned.
Vi følte Bekymringer mindre,
Saa ofte en Ven med os leed.
Held os! Held os!
Her Venskab var altid tilstede,
Lyd høit, vor Sang!
Hver avindsyg Nidding til Trods!
Salige Venskab, Jorderigs Glæde,
Bliv og grundfæst Din Throne blandt os!

P. A. Heiberg (1793)

*Radering af C. F. Clemens efter
tegning af Nicolai Abildgaard,
1798.*

Frihed –

Frihed! Frihed! O hvor er du
fortryllende! hvor overstråler
du – besynderlig i en skjøn
Foraarsmorgen – alle Slottes
Pragt! hvor er dit *jeg véd ej hvad*
uendelig meget mere værdt end
al Verdens Skuespil, Statuesale
og Billedgallerier! Hvor langt
foretrækker jeg din Armod alle
Fængslers Rigdomme! –
Hvilket Aandedrag! hvor let!
hvor kvægende! hvor styrken-
de! –

Jens Baggesen

Vinen som blev til tevand

Budskaberne om den store franske revolution vakte i dens første tre-fire år en ret udbredt eufori i Danmark, ikke mindst på baggrund af den nordamerikanske forfatning, menneskerettighedserklæringen, stavnsbåndets løsning herhjemme og revolutionens første tanker om et konstitutionelt kongedømme i Frankrig.

Selv vor store statsmand A. P. Bernstorff gav i begyndelsen udtryk for glæde skønt han dog var enevældens fremmeste repræsentant i vort land – kongen var gal, og kronprinsen lyttede fornuftigvis til sin udenrigsminister. På denne tid oplevede landet et økonomisk boom som vel aldrig set hverken før eller siden.

Det var den såkaldt 'florisante' dvs. blomstrende tid, hvor vor søfart og handel på Ost- og Vestindien og på Grønland bragte mængder af gylden til landet. Skepsis begyndte at brede sig, da den franske konge og dronning blev henrettet og ikke mindre, da meddelelserne om rædslerne under Robespierre nåede hertil.

Under alt dette og de daværende europæiske krige – som vi også tjente fedt på – lykkedes det Bernstorff at opretholde den profitable neutralitetspolitik.

Det var først, da Bernstorff døde og kronprinsen selv ville regere enevældigt – hvad han ikke havde politisk hoved til – at det gik galt. Følgen blev det tabte slag på rheden, senere Københavns bombardement og tabet af flåden.

De før så hede verdensbor-

gere blev nationale og samtidig med alle Napoleonskrigenes øvrige ulykker for vort land – tabet af Norge, statsbankerotten, fallitterne og landbrugskriserne – blomstrede en mere metafysisk betonet nationallitteratur op uden særlig sans for den i det ganske Europa snarlige sorte reaktions vælde. Kuede hyggede vi os med

tevandet og tanken om mystiske guldhorn.

Alt i alt en lys morgenrøde, en overskyet dag og en følgende mørk nat med sære drømme.

Pilen var blevet skudt mod himlen, men vendte – underlagt en tyngdens lov – tilbage i nærheden af stedet den kom fra.

Finn Methling

*Jørgen Fønss og
Annika Johannessen*

Sophie Dorothea Thalbitzer født Zinn

Sofie

Sophie Dorothea Zinn – gift Thalbitzer (1774-1851).

Datter og ældste barn, blandt seks, af købmand og agent Johan Ludvig Zinn (1734-1802) og Johanne Sophie Preisler (1759-1833). Faderen kom til København fra Tyskland i 1757, og familien slog sig senere ned i Kvæsthusgade i en købmandsgård, med udsigt over havnen. Sophie var sin fars yndling, og som seksårig havde hun allerede klaver- og danselærer, lærere i tysk, regning, skrivning og fransk. Som syvårig var hun en lidenskabelig læser af aviser, magasiner og Holbergs komedier – senere også af tyske romaner, tragedier og komedier, og af forfattere som Byron, Shakespeare, Hugo. Af Johannes Ewald – periodens revolutionerende digter – interesserede især hans Shakespeare-inspirerede prosatragedie Rolf Krake hende, med dens begejstring for humanitetens idealer. I Sophies barndomshjem kom mange af tidens radikale kunstnere, bl.a. Jens Baggesen, P. A. Heiberg og dennes hustru Thomasine (Gyllembourg). Mødet i 1793 med de franske udsendinge fra revolutionen gjorde et

Hvem er hvem?

af Jørgen Heiner

dybt og uudsletteligt indtryk på Sophie, og hun bevarede minde om de franske gennem hele sit liv, ligesom hun bevarede det trikolorefarvede skærf fra det berømte Toulon-bal.

I 1795 blev Sophie gift med den preussiske konsul i Helsingør, Henry Thalbitzer (1767-1818), der på mødrenes side var af engelsk afstamning. De fik tre sønner: Ludvig (1796-1806), Billy (Carl Wilhelm) (1801-67) og Harry (1804-1807).

Efter ægtemandens død flyttede Sophie til Frederiksberg og senere til sønnen Billy på godset Cathrinebjerg, hvor hun døde.

I 1905 udkom hendes ganske enestående og charmerende erindringer – *Grandmamas Bekendelser*.

Charlotte

Charlotte Amalie Hedvig von Voss (1776-1843) var datter af kammerherre, oberst Johan Gustav von Voss – kommandant i Frederiksort og Frederikke Sophie von Pentz.

Charlotte var en af Sophie Zinns musikalske og nærmeste veninder, og kunne til de mange selskabelige soireer spille både klaver og harpe.

I 1754 rejste hun til Holsten s.m. sin moster og onkel. De to veninder korresponderede med hinanden, men gensås aldrig. Charlotte blev senere gift med overkrigskommissær Heinrich von Schultze, der døde i 1845.

Petra

Fiktiv person – men repræsentant for det brede og bærende samfundslag af tyende, der gjorde det muligt for borgerskabet at realisere dets drøm om en fri og uafhængig livsform.

Morfar

Johan Martin Preisler (1715-1794). Født i Nürnberg, hvor han fik uddannelse som kobberstikker af sin far og ældre bror.

Uddannelsen fortsatte i Paris (1739-44), hvorefter han modtog tilbud, om at blive kobberstikker ved det danske hof. I 1745 blev Preisler udnævnt til hofkobberstikker, og fra 1750 var han professor ved Kunstakademiet. I 1777 fik han titel af 'virkelig Justitsråd'.

Tidligt indledte Preisler et frugtbart samarbejde med C. G. Pilo, efter hvis malerier han udfærdigede flere fremragende kobberstik, bl.a. af dronning Louise og Frederik V, Christian VII som barn og skuespillerinden Caroline Amalie Thielo. Et hovedværk i dansk grafik er det store kobberstik efter gipsmodellen af rytterstatuen på Amalienborg.

Preisler blev gift i 1748 og fik bl.a. sønnerne Joachim Daniel og Johan Georg Preisler – henholdsvis skuespiller og kobberstikker.

Som afholdt pædagog og lærer for den yngre generation af billedkunstnere fik Preisler stor og afgørende betydning.

Karen-Lis Ahrenkiel, Annika Johannessen, Charlotte Fich og Jørgen Fønss

Annika Johannessen

Finn Methling på Aarhus Teater:

»Kom ned på jorden«, Store Scene 1963-64
Iscenesættelse: Ole Walbom

»Rejsen til de grønne skygger«, Store Scene 1963-64
Iscenesættelse: John Price

»Valborg og bænken«, Stiklingen og opsøgende 1979-80
Iscenesættelse: Jørgen Heiner

»Rasmus og Jone«, opsøgende 1981-82
Iscenesættelse: Jørgen Heiner

»Store Ida og Lille Ida«, Scala Foyer 1986-87
Iscenesættelse: Jørgen Heiner

Charlotte Fich

Jens Baggesens dans på Bastillen

... Efter en Times Kiørsel, igi-
ennem utallige Gader, kom vi
endelig til Bastille-Pladsen. Vi
saa, med bankende Hierter,
dens Ruiner; og vilde springe
derhen; men Vagten afbrød
vor Fart, med et *«On ne passe pas
ici!»*

Vi sagde ham, at vi vare Rei-
sende, og ønskede meget at
turde gaa videre frem, *«pour
avoir le plaisir de marcher sur ses
ruines!»*

Han viste os til Hovedvagten.
Vi Kom ind; der sadde adskilli-
ge National-Officerer; een af
de yngste kom os imøde, og
forsikkrede, at det ikke gik an.
Vi appelleerte til de ældre.

«Oh mon Dieu! pourquoi pas?»
sagde en brav Oberst.

Vi fik Tilladelse, og nu spad-

seerte vi hen paa de vidtløftige
Ruiner af dette fordum saa
frygtelige Fængsel. . . Da jeg,
paa en Forhøining i Midten,
oversaae rundt om mig den he-
le Plads, de knuste Brokker af
Taarnene, løftede mit Hierte
sig høiere – jeg blev gloende
heed, og takkede Gud inderlig
– og velsignede. . . hele Men-
neskeligheden!

Jeg tog tre forskiellige Stene
deraf, paa tre forskiellige Ste-
der, og puttede i Lommen. Jeg
fik den overmaade lykkelige
Idee – mere af Instinct, end
Overlæg – at hoppe, og gav
mig til, i alle Omvrimlendes
Paasyn, at dandse paa Ruiner-
ne.

Mit Indfald faldt ikke paa blot-
te Stene – et Indfald i Paris fal-

der altid i god Jord, Jeg be-
mærkede tydelig Fornøielsen
over denne Idee; man loe,
giorde bifaldende Gebærder,
og det var ikke langt fra, at
man havde klappet.

... Vi stege atter i vor Vogn, og
kørte hjem, fuldkommen fornø-
iede over Nydelses-Indtæg-
ten for denne Formiddag. Jeg
skiotter næsten ikke om at see
nogen Ruin mere; thi det er
umueligt, at jeg skulde kunne
see nogen, med mere Fornøiel-
se. Det Intet, som er nu, hvor
Bastillen stod, synes mig mere
majestætisk, end Peters Kirken
i Rom, og alle Jordens Pyrami-
der.

(Citat fra Rejsedagbogen, 1790)

Annika Johannessen

Af »Aristokraternes Katekismus«

Jeg tror paa Monarkiet, den eneste retmæssige og tilladelige Regeringsform, som haver frembragt Assembléer, Opera, Kammerjunkere, Marskalstave, Stjærner, Slotte, staaende Arméer og alt, hvad andet stort, fint og fornemt der er i Himme-len og paa Jorden.

Jeg tror paa Adelen, Monar-kiets enbaarne Søn, som först blev undfangen af Hovmod og Egennytte, siden pint og for-fulgt af den ugudelige Filosofi, omsider i Frankrig af Frihed og Lighed korsfæstet og ihjelslaa-et, henfoer derfra til Tyskland og prædikede der for Kongen af Pröjsens Aander; men, da den ikke kunde omvende dem, opfoer til Engelland og satte sig der ved Hr. William Pitts Fød-

der, hvorfra den snart skal kome paa den britiske Flaade, ud-rustet med Guineer, Kanoner samt Manifeste i alle Formater, for at holde Dom over levende og døde i Paris.

Jeg tror paa den sønlige Under-danigheds-Aand, som udgaar fra Monarkiet og Adelen, som udbreder Ydmyghed og Taal-mod i Borgernes Hjærter, som tager den forfængelige Fornuft fangen i den blinde Tros Snarer. Jeg tror en royalistisk Kirke, som er det højærværdige Sel-skab imod Oplysningen, stiftet i Altona af Schirak, en fuldkom-men Udryddelse af alle demo-kratiske Kætterier, og efter For-nuftens og Frihedens Død et nyt, evigt og himmelsk Versail-es, hvor den triumferende ro-

yalistiske Kirke, smykket med hvide Kokarder, skal evig synge et evigt Vive le roi.

Malthe Conrad Bruun (1796)

(Satiren medførte en anklage for blasfemi, og i 1797 flygtede M. C. Bruun til Frankrig. To år senere blev P. A. Heiberg lands-forvist.)

Tidstavle – revolution og reaktion

Danmark

- 1784 Paladsrevolution – Bernstorff som udenrigsminister
1786 Landbrugskommissionen – reformer
1787 Forordning om fæstebondens retsstilling
1788 Stavnshåndbåndet ophæves (20/6)
1789 Skolekommissionen nedsættes

- 1790 Trykkefrihedslov
1792 Forbud mod negerslaveri

1793

- 1794 Tømmerstrejken i København

1795

- 1796 Forordning om retsplejen
1798 P. A. Heiberg kræver offentlighed i statsregnskaberne

- 1799 Trykkefriheden indskrænkes
Underhold for syge og gamle
Arbejdsløshedslovgivning
P. A. Heiberg landsforvises

- 1800 Straffelovgivning mod strejker

- 1801 Slaget på Rheden

- 1802 Ny fattiglov

- 1803 Seks års værnepligt for bønder

1804

1805

1806

- 1807 Englændernes bombardement af København
Flåden udleveres

1812

- 1813 Statsbankerotten

- 1814 Tabet af Norge

1815

Frankrig

- Generalstænderforsamling (5/5)
Nationalforsamlingen (17/6)
Nationalgarden oprettes (13/7)
Trikoloren og kokarden indføres
Revolutionen bryder ud – Bastillen falder (14/7)
Uro i de franske provinser
Forslag om privilegiernes afskaffelse
Proklamation om menneskerettighederne (27/8)
Valglov – dog ikke for kvinder (22/12)
Arveligt adelskab afskaffes
Marseillaisen indføres
Ludvig XVI interneres
Citoyen-citoyenne begrebet indføres
Kongeparret henrettes
Rædselsherredømmet under Robespierre
Robespierre henrettes – de moderate kommer til magten
Ny fransk forfatning
Napoleons italienske felttog
Napoleon i Ægypten

Napoleon bliver førstekonsul

- Napoleon bliver konsul på livstid
Frankrig og England i krig
Napoleon bliver kejser
Napoleon besejrer Østrig og Rusland ved Austerlitz
Slaget ved Trafalgar, hvor Napoleon besejres
Fastlandsspærringen

Napoleons felttog og nederlag til Rusland

- Napoleon afsættes
Napoleons 100 dage
Slaget ved Waterloo
Napoleon interneres på St. Helena

v/Jørgen Heiner

Charlotte Fich og Annika Johannessen

Annika Johannessen

Thomasine Gyllembourg fortæller

»I det samme traadte Claudine ind, og alle Omstaaende standse i deres Samtale ved Synet af hendes Skønhed. Det tricolore Tørklæde var bundet om hendes brune Haar, og dets høje Farver hævede paa en særegen Maade de dunkle Lokkers Glands, den snehvide Pande og de regelmæssige sorte Øjebryn. Om sin hvide Kjole bar hun det trefarvede Belte, og da det var langt, var det snoet to Gange om Livet og knyttet i en Knude til den ene Side, hvorved hendes fine Taille viste sig mere til sin Fordeel, end den Tids Mode almindeligviis tillod det.

Alle Herrer bragte deres Tribut af Beundring og Smiger. En sagde, at hun saaledes udstyret

kunde forestille Frihedsgudinden ved de republikanske Fester og begejstre Frihedens Forsvarere.

Ministeren Grouvelle, hvis Styrke i epigrammatiske Svar og Impromptus maa være i frisk Minde hos de faa Nulevende, der have kendt ham under hans Ophold her i Landet, svarede med det ham ejendommelige fine Smil: »Vel vilde Mademoiselle Claudine som Frihedens Gudinde formaae at begeistre for Friheden, medens hun med det Samme berøvede Individerne den.«

Citat fra novellen
Tø Tidsaldre (1845)

(Modelstudie af
Sophie Thallitzer)

Af Grandmamas Bekiendelser

Fra det Øjeblik af jeg første Gang læste Rousseaus *Confessions*, opsteeg det Ønske i mig at skrive noget lignende, endskiøndt jeg meget vel veed, at det jeg kunde skrive om mig selv, kun vilde interessere de faae, der kiendte mig, thi med min Villie skal disse Blade ikke sees af nogen førend efter min Død.

Jeg vilde ellers ikke kunne skrive Ting, som jeg ikke uden Rødmennen kunde fortælle; men naar den venlige Grav bedækker dette Hierte, som, uagtet al sin Letsind, alle sine Feil og Svagheder, ikke var ondt, og som, jeg haaber det, blev bedret, ikke hærdet af Skiebnsens haarde Slag, der saarede det dybt og uudslætteligt, da maae hvem der vil, læse, hvad jeg her agter at skrive, og er jeg saa lykkelig, at det eneste Barn, jeg af 3 har beholdt tilbage, overlever mig, da helliger jeg ham disse Blade.

Modtag dem, min *Billy*, som et Bevis paa Din Moders Kiærlighed. Jeg har begyndt at skrive

dem, da Du var 6 Aar gammel, og Gud veed, min ivrigste Bøn til ham er, at Du og Din Fader maa overleve mig!

Jeg er født i Kiøbenhavn 1774. Min Fader var en rig Købmand. Han havde selv ved Flid og Sparsomhed erhvervet sin Formue. Han var en klog Mand, men meget hidsig og opfarende. Min Moder var Fromheden selv. Hun taalte min Faders Urimelighed med den blideste Taalmod, førte Husholdningen og opammede sine Børn med Moder Omhu og Ømhed.

Forresten da hendes Huusholdning var meget stor, og min Fader saa sparsommelig, at han kun gav hende det allernødvendigste til at føre den, og dog hver Dag vilde spise godt, maatte hun selv næsten bestandig være i Kiøkkenet, og vi Børn bleve overladte til Barnepigen, eller til os selv, naar vi ikke havde Læretimer.

Jeg var den ældste af 6 Børn, og min Faders Favorit. Da jeg havde et godt Næmme, ønskede

han, jeg skulde lære alting saa tidligt og fuldkommen som muligt.

. . . Læsning har overalt fra mit syvende Aar af været min Passion. Jeg begyndte med Aftenposten og Holbergs Comedier, som jeg lykkeligvis ikke forstod det halve af, og siden vare tydske Romaner, Tragedier og Comedier min kiereste Læsning. Min Fader havde en stor Forraad deraf i sit Bibliothek, og naar jeg kom hjem om Søndagen, tilloed han mig at tage en Bog af Bibliotheket og tage den med mig i Skolen, naar jeg ikke fik den udlæst om Søndagen.

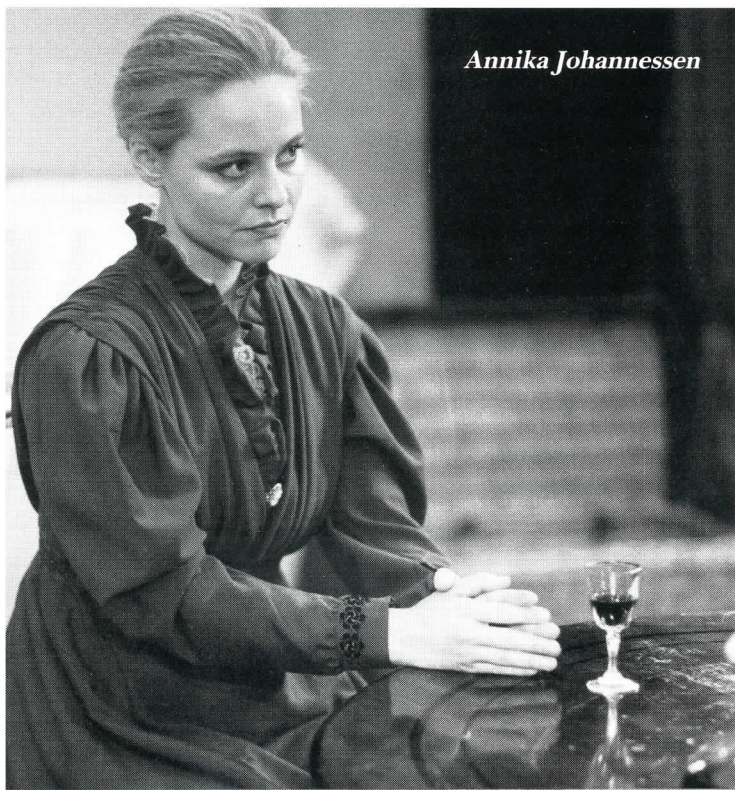
Da min Fader selv havde været og endnu var en stor Elsker af Læsning, og ofte havde fortalt os, hvorledes han i sin Ungdom havde læst hele Nætter igienem, saa var han meere overbærende, end han burde være mod min overvættets Læselyst.

Jeg fik mange Skiend og slette Karakteerer . . . fordi en Roman eller Comedie loed mig forsømme mine vigtigere Beskæftigelser.

Mit Tøy var næsten aldrig i Orden, thi isteden for at sye derpaa og holde mine Skuffer i Orden, som var vores Beskæftigelse i vore Frietimer, sadt jeg i en Krog med en Roman eller en Comedie i Haanden og læste med Liv og Siel.

Ja saa forfængelig jeg end var, saa opofrede jeg gierne den Glæde at klæde mig til Bal eller Selskab for at læse en Bog ud, der interesserede mig. . .

. . . Jeg læste . . . en Dag en af Iflands Skuespil, jeg husker ikke meere Titlen, hvori et ungt Menneske, Helten af Comedien, ernærer sin Moder. Jeg havde netop udlæst, da min Fader kom ind med Consul *Thalbitzer* ved Haanden og presenterede ham for min Moder og mig som et ungt Menneske, der fortiente al Agtelse, og der allerede i 5

Annika Johannessen

Aar ved sin Flid havde ernæret sin Moder og Bedstemoder. Mere behøvtes der ikke for at indtage mig, som alt lidt i forveien havde været indtaget af Helten i Comedien, hvilken jeg nu troede at see for mig i natu-

ra. Lykkeligvis var Consul Thalbitzer meget beskeden og undseelig. Han mærkede vist ikke det Indtryk, han gjorde paa mig, men just det gav ham meere Interesse i mine Øine.

Da vi havde spist til Middag, spille han paa Claveer. Han spillede meget godt, og det var en Aarsag meer for mig, som elskede Musik lidenskabelig, at holde af ham. Da han var etableret i Helsingør, kom han kun sielden til Kiøbenhavn, og i de første 3 Aar sagde han mig ikke ved et Ord eller Mine, at han holdt af mig. . .

*Sophie Dorothea Thalbitzer
(Optegnet 1807)*

Charlotte Fich og Annika Johannessen

*Annika Johannessen og
Karen-Lis Ahrenkiel*

1807 – bomber og raketter over København

... endelig kom Aftenen den 2den September. I et Par Dage havde, Gud ved hvorfra og hvorledes, det Rygte udbredt sig, at denne Aften var bestemt til Bombardementets Begyndelse. Frygten var ikke endnu betydelig større, men de Fleste følte dog en Slags bange Anelse, en Benovelse ved Tanken om, at der nærmede sig et Onde, hvorom man ikke havde noget klart Begreb.

Det begyndte efter en smuk Sommerdag at skumre. Jeg, min Søster og nogle andre Børn sad midt i Gaarden og legede Præsten paa Prædikestolen; ved Posten stod en Mand og Kone, der vred vasket Tøj; Værtens Pige løb og gennede en lille Hund ind, og en Soldat var ifærd med at pumpe sit Gevær-løb rent. Alt var den dybeste, hyggeligste Sommeraftensfred. Pludselig hørtes et Par svære Skud. »Nu begynder de!« raabte alle; men da man ikke saa Følger af Skuddene, blev de Gamle roligt ved deres Gerning; kun vi Børn gik efter min Moders Befaling ind i Gangen.

Næppe var vi imidlertid komne vel derind, førend en Bombe styrtede ned i Forhuset, rev et Fag Vinduer ind til Gaarden med sig, faldt ned ikke langt fra Folkene ved Posten og sprang i mange Stykker, som tillige med Brostenene dansede om dem. De tog Flugten, og en almindelig Forfærdelse udbredte sig, thi nu blev den skrækkelige Skyden uophørlig; de lysende Bomber fløj i deres stødvise Fart hvislende igennem Luf-ten; blussende Brandrør krydsede hverandre og susede ned paa alle Sider.

Alle var i den frygteligste Angst

og Forvirring. Huset, hvori vi boede, var indrettet til lutter smaa Familier, og alene i Baghuset var seksten. De ilede alle ned ad Trapperne og tyede sammen i Gangen under Jambren, Graad og høje Klageskrig. De mest komiske Scener afvekslede med de sørgeligste. En aldrende Jomfru, som var almindelig afholdt i Huset for sit tækelige, muntre og kække Væsen, havde været ude og kom hjem i Begyndelsen af dette Rædselens forfærdelige Udbrud. Da just nogle Tagsten raslede ned, trak hun uvilkaarligt Kjolen over Hovedet, idet hun løb over Gaarden.

En Mand fra Baghuset, som i det samme igennem den ville

tage Flugten ud paa Gaden og havde Favnen fuld af noget gammelt Skramleri, som han i Befippelsen havde fået fat paa, rendte i blind Angst paa hende, saa at de begge faldt omkuld. »Om Forladelse, Jfr. Nielsen, jeg kunne ikke se,« stammede han. »Jeg ikke heller,« svarede hun koldblodigt, »For man maa nok tage Skørterne over Hovedet, naar det regner *saa* forskrækkeligt.« »Er det ligesaa slemt udenfor?« spurgte han betuttet, idet han rejste sig. »Nej, der har man dog ikke andet end Bomberne at tage sig iagt for,« svarede hun rask og løb leende ind i Gangen.

*Citat fra Th. Overskou,
Af mit Liv og min Tid (1868)*

Karen-Lis Ahrenkiel

Aarhus Teaters personale 1989/90:

Teaterchef:

Palle Jul Jørgensen

Sekretær:

Tove Laursen

Teknisk chef:

Jørn Walsøe

Skuespillere:

Karen-Lis Ahrenkiel
Dorte Hansen
Merete Hegner
Pia Henningsen
Annika Johannessen
Lizzi Lykke
Ruth Maisie
Mette Munk Plum
Jette Sievertsen
Merete Voldstedlund
Karen Wegener
Tove Wisborg
Jens Albinus
Anders Baggesen
Henrik Birch
Peter Bork
Hother Bøndorff
Karl Erik Christophersen
Aksel Erhardsen
Jørgen Fønss
Peter Gilsfort
Michael Hasselflug
Lars Høy
Ejnar Hans Jensen
Peder Holm Johansen
Olaf Johannessen
Lars Junggreen
Caspar Koch
Dan Schlosser
Ulf Stenbjørn
Kim Veisgaard
Ole Wegener
Klaus Wegener

Sæsonens

gæsteskuspillere:

Donald Andersen
Peter Beck
Charlotte Fich
Betty Glosted
Ole Jacobsen
Søren Elung Jensen
Annette Katzmann
Johan Vinde Larsen
Pia Mourier
Holger Munk

Sæsonens iscenesættere:

Stefan Baldursson
Asger Bonfils
Peter Bork
Jørgen Heiner
Klaus Hoffmeyer
Søren Iversen
Eyun Johannessen
Palle Kjerulff-Schmidt
Line Krogh
Jan Maagaard

Sæsonens scenografer &

kostumedesign:

Finn Erik Bendixen
Hanne Gissel
Steen Lock-Hansen
Carol Lawrence
Pekka Ojamaa
Bjarne v. H. H. Solberg
Erik Söderberg
Chr. Tom-Petersen
Jørn Walsøe

Sæsonens kapelmestre:

Erik Andersen
Peter Beck
Søren Hansen
Bodil Heister

Sæsonens lysdesigner:

Benny Rünitz

Sæsonens oversættere/

forfattere:

Poul Borum
Niels Brunse
Frederik Dessau
Ida From
Jacob Kielland
Hans Kragh-Jacobsen
Jørgen Ljungdahl
Erik H. Madsen
Finn Methling
Asger Munch Møller
Lise Nørgaard
Waage Sandø

Sæsonens komponister:

Søren Dahl
Fuzzy
Bodil Heister
Knud Erik Nørgaard

Sæsonens koreograf:

Chris Blackwell

Dramaturger:

Asger Bonfils
Janicke Branth
Jørgen Heiner

Husdramatiker:

Jens Smørup Sørensen

Talepædagog:

Ivan Køhler

Suffli:

Anette Walsøe
Hanne Wolff

Administrationen:

Kontorchef Karen Skjødt
Jytte Andersen
Bente Bak
Kis Giver
Helle Hansen
Majbritt Hansen
Ruth Hansen
Jonna Thomsen

Regi:

Overregissør Steen
Boutrup
Trine Tue Andersen
Jan Bach
Bruno Nielsen-Boreas
Claus Mydtskov
Joe Otterstrøm

Maskinmester:

Jørgen Prip
ass.: Tage S. Hansen

Scenen:

Scenemester Kai Johansen
Svend Åge Christensen
Børge Christiansen
Kjeld Kjær Jørgensen
Jan Holm Nielsen
Jens Villesen

Snedkersal:

Undermester Bent
Jensen
Undermester Villy
Kristensen
Undermester Erik Wisler
Verner Bang
Frode Jensen
Freddy Laursen
Jørn Svenningsen

Malersal:

Afdelingsleder Peter
Hayse
Anne-Marie Kjær
Barbara Freud-Magnus

Skræddersal:

Kostumiere Hanne Gissel
Henny Andersen
Gurli Radich Johansen
Connie Møldrup Rasmusen
Kirsten Themsen
Kostumiere Mehmet
Ilmi
Gunnar Andersen
Viggo Eriksen

Lys og lyd:

Belysningsmester Niels
Emil Larsen
Tonemester Jens Ravn
Kurt Bøje
Kim Engelbrecht
Paul Hammann
Per Moeslund Eriksen
Knud Jacobsen
Peder Jacobsen
Lise Roed Lauridsen
Orla Pind

Rekvisitafdelingen:

Rekvisitør Viggo Bay
Steen Jonassen

Information:

Informationschef Jørn
Rasmussen
Annette Jensen
Evå Søbye

Arkivar:

Bertold Lorenzen

Abonnements- og

billetkontor:

Abonnementssekretær
Annelise Gundersen
Anne Troelsen
Bendi Christensen
Hjördis Guldbeck
Margrethe Rasmussen

Frisør og påklæder:

Afdelingsleder Joan
Gylling
Britta Nygaard
Ellen Margrethe Nielsen
Bente Hytte Rasmussen
Anna Margrethe Halle
Ritha Stegger Madsen

Kantinen:

Bestyrer Gurli Stjerne
Christensen
Kok: Flemming Munk
Elin Jørgensen
Edith Møldrup Rasmusen

Vagtmestre:

Per Andersen
Knud Steen Bak
Arne H. Hansen

Kontrol:

Overkontrollør Preben
Bockmann
Jørgen Andersen
Finn Arentzen
Poul E. Christensen
Karl Erik Hamborg
John Lange Hansen
Kaj Holm
Poul Larsen
Villy Madsen
Hans Otto Mahncke
Ejvind Nielsen
Pauli Rasmussen
Chr. Møller Sørensen

Programsælgere:

Lotte Bernth
Marlene Bockmann
Martin Jansen
Karsten Jeppesen
Thomas Rasmussen
Sus Jensen

Rengøring:

Inspektrice Inga Konradsen
Anna Grethe Andersen
Edel Andersen
Lisbeth Andersen
Ingrid Hansen
Connie Jacobsen
Ragnhild Jensen
Benedikte Just
Lissi Lajer
Vera Sandø

Skuespillerskolen:

Rektor Bjarne Sloth
Thorup
Sekretær Grethe Nielsen
Teknisk medhjælp
Birgitte Kjær

Lærere:

Peter Beck
Chris Blackwell
Finn Hesselager
Eyun Johannessen
Peder Holm Johansen
Lars Junggreen
Birgitte Kjær
Troels Kold
Tage Larsen
Ellen Lunde
Mogens Helmer Petersen
Dagmar Schepelern
John Schmidt
Thyge Thygesen
Marianne Walther
Sascha World
Caspar Koch
Hother Bøndorff
Ulla Gottlieb
Line Krogh
Aase Schmidt

Elever:

IV års:

Malene Clante
Ranveig S. Iversen
Andrea Vagn Jensen
Niels Bender Mortensen
Lars Simonsen
Bue Wandahl

III års:

Julie Carlsen
Mette Christensen
Johanne de Fine Licht
Jesper Asholt
Pål Danielsen
Thomas Leth Rasmussen

II års:

Christine Marstrand la
Cour
Charlotte Bøving Petersen
Ann Kristine Simonsen
Ole Boisen
Kristian Holm Joensen
Gordon Kennedy

I års:

Anne Voigt Christiansen
Cecilia Zwick Nash
Susan Nielsen
Timm Laustsen
Christian Damsgaard
Nielsen
Tomas Stender

Det sker på Aarhus Teater

Én for alle - alle mod én

Hvad er teater – og hvad er virkelighed? En ny sprudlende komedie af Alan Ayckbourn
Store Scene 22. september -
4. november

Titus Andronicus

Første del af sæsonens Shakespeare-trilogi – en rå tragedie om menneskelig fornedrelse
Scala 29. september - 11. november

Hjælp, det er jul

Dansk familiejul på værste beskub – en helt ny musikalsk komedie af Lise Nørgaard og Bodil Heister
Store Scene 17. november -
30. december

Køb plakaten

Et stort udvalg af plakater til teatrets forestillinger sælges på billetkontoret.

Pris: 30,- kr.

Tag venner med

Kontakt teatrets abonnementskontor og hør nærmere om gruppe- og ungdomsrabatter.

Tlf. 86 12 27 06.

Kik om bag kulisserne

Offentlige rundvisninger fra Scala-foyeren hver lørdag kl. 9.30.

Pris: 10,- kr.